

No ha funcionat

FERRAN MASCARELL / Historiador

AVUI, 21 de març del 2010

U: HO ASSENYALEN TOTES les enquestes. El govern de coalició dels tres partits d'esquerres i catalanistes no ha quallat. Molts dels qui hi han cregut han perdut la confiança. En menys de dues legislatures ha passat de ser vist com una il·lusionant alternativa a un model fallit. Ha passat de ser el subjecte d'una mutació política imprescindible a l'objecte d'una mutació política obligada.

DOS: ES DIU QUE LA RAÓ del seu fracàs és la seva inestabilitat. No crec que la decepció de la gent estigui en el ritme de muntanya russa del primer, ni en la dinàmica plana del segon. Crec que les raons són més profundes. El problema del tripartit és no haver sabut construir un discurs polític coherent i unitari i establir un marc polític de referència -una argumentació de país- capaç de mantenir-hi vinculats els qui hi varen confiar i alguns més.

TRES: EL PROBLEMA NO HA ESTAT tant el mateix tripartit i la seva acció de govern com la dinàmica de diferenciació -sovint infantil- que han mantingut els partits. La cacofonia l'ha produït la defensa dels interessos particulars més que l'acció de govern. Això els ciutadans no ho perdonen. El tripartit ha fet coses bé i coses malament. Més de les que se li reconeixen: entre altres un Estatut nou. Però ha estat absolutament pla en la seva argumentació. Els partits de l'esquerra catalana, una vegada més, han oblidat que en democràcia la gent vota arguments més que no pas accions, vota sentit. Sense una argumentació global, sense donar una significació de conjunt a la seva feina, un govern acaba

sempre devorat pels errors, les indecisions i l'acció erràtica d'alguns departaments. Al tripartit li ha mancat tenir i transmetre un projecte comú de govern, de globalitat de país, vinculat a una idea de país que li fos pròpia.

QUATRE: PENSO QUE HAN ESTAT més els mateixos partits que l'han configurat els qui han condicionat el resultat de tripartit. No han entès que governar un país exigeix argumentar una idea i un relat de país. Del tripartit s'esperava una gestió més o menys eficient en la modernització de les infraestructures i els serveis públics, però sobretot s'esperava que posés sobre la taula idees noves. S'esperava rigor i clarificació de prioritats, i sobretot que il·luminés una idea nova de país, un model argumentat, possibilista i pactat per construir una Catalunya renovada. S'esperava una renovació del catalanisme. Els partits de l'esquerra catalana no havien tingut l'oportunitat de governar junts la Generalitat; havien d'oferir una idea més plural del propi passat català, un contracte social de convivència capaç de fer front a la complexitat social actual, un imaginari de futur més ambiciós i serè. S'esperava un nou relat capaç d'ajudar a enriquir l'envellit imaginari català del tombant del 2000.

CINC: LES ERRADES DEL TRIPARTIT són menys decisives que els errors dels respectius partits. S'esperava un govern eficient, però es comptava amb una profunda renovació de la manera de fer política i d'interpretar la nació catalana. El tripartit té problemes perquè els seus partits no han sabut renovar-se en el terreny de les idees, els principis i els valors, encara més quan la crisi global del model econòmic obliga a redissenyar el propi concepte de benestar i de nació.

SIS: EL PROBLEMA DEL TRIPARTIT és no haver entès que les circumstàncies adverses que l'han envoltat (crisi mundial, socialisme espanyol a la contra, dreta espanyola rabiosa) els exigia un relat, un llenguatge, un argumentari i fins i tot un sentiment compartit on els catalanistes progressistes es poguessin vincular. Sense relat global de país és molt difícil aconseguir la confiança de la gent, encara més en un moment de metamorfosi mundial profunda, amb la sobirania repartida entre diverses institucions autonòmiques, estatals i europees i amb eines directes de govern escasses. El fracàs del tripartit és un fracàs històric per a l'esquerra catalana. Qüestionarà l'actual estructura partidista i implicarà una profunda renovació conceptual i democràtica.